Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit
Finlands kultur- och vetenskapsinstitut
The Finnish Cultural and Academic Institutes

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle

Asia: **Lausuntopyyntö, HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017 (momentti 29.80.52)**

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry (jäljempänä SKTI) kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto asiassa. Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttiverkostoon kuuluu 17 eri puolilla maailmaa sijaitsevaa instituuttia, joiden toiminta-alueet kattavat lähes 70 maata. Kaikkia kulttuuri- ja tiedeinstituutteja ylläpitää yksityinen säätiö tai rahasto. Instituuteista 13 on kulttuuri-instituutteja, jotka saavat avustuksensa veikkausvoittovarojen momentilta 29.80.52, ja neljä on tiedeinstituutteja, jotka saavat avustuksensa veikkausvoittovarojen momentilta 29.40.53.

Momentti 29.80.52 on euromääräisesti hieman suurempi kuin vuonna 2016. Kulttuurin-instituuttien näkökulmasta momentin rakenne on kuitenkin muuttunut oleellisesti. Aikaisemmin momentin selvitysosassa annettiin kulttuuri-instituuttien valtionavustus korvamerkittynä (vuonna 2016 yhteensä 5 559 000 euroa). Niin ei ole enää. Näin ollen on mahdotonta tietää, mikä on kulttuuri-instituuteille varattu määräraha vuonna 2017. Syytä korvamerkinnän poistoon emme tiedä ja koska korvamerkintää ei ole, emme pysty sanomaan, onko kulttuuri-instituuttien toiminta-avustukseen tulossa leikkauksia. Olemme asiasta hyvin huolissamme.

SKTI toivoo, että instituuttien määrärahat säilyvät **vähintään** vuoden 2016 tasolla. Vuosina 2013 ja 2014 tehdyt leikkaukset kulttuuri-instituuttien määrärahoissa tuntuvat edelleen instituuttien toiminnassa. Samalla odotukset kulttuuri- ja tiedeinstituuttien toimintaa kohtaan kasvavat koko ajan. Suomi 100 -juhlavuosi on merkittävä ponnistus instituuteille, ja monella instituutilla on suuria kansainvälisiä yhteishankkeita juhlavuoteen liittyen. Samalla valtiolliset toimijat ovat vähentäneet kansainvälisiä resurssejaan, mikä heijastuu myös Team Finland -verkostoon kuuluviin instituutteihin.

Kulttuuri- ja tiedeinstituuttien parissa huolta ovat viime viikkoina herättäneet myös opetus- ja kulttuuriministeriön tiukentuneet linjaukset instituuteille myönnettävästä valtioavustuksesta. Muun muassa omarahoitusosuutta kiristetään. Instituutit ovat pyrkineet aktiivisesti kasvattamaan omarahoitustaan ja laajentamaan rahoitusrakennettaan hakemalla projekteilleen rahoitusta mm. tiedettä ja kulttuuria tukevilta säätiöiltä, yrityksiltä sekä muilta kotimaisilta ja ulkomaisilta yksityisiltä ja julkisilta tahoilta. Valtionavustuksen ehtojen kiristyminen voi pahimmillaan kannustaa instituutteja muuttamaan toimintaansa tavalla, joka vaarantaa niiden ydintehtävän toteuttamisen ja heikentää toiminnan vaikuttavuutta.

Toivomme, että kulttuuri- ja tiedeinstituuttien rahoitus ja toimintaedellytykset turvataan.

Helsingissä 18.10.2016
Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry

Tove Ekman
Toiminnanjohtaja

Liisa Savunen
Hallituksen puheenjohtaja